נחום ברנע • מכריז בתרועה, מתקפל בדממה

מר התאיידות

מכל הלשכות שבהן התברכה ממשלתנו, החרוצה ביותר היא לשכת ראש הממשלה. מדי שעה, לפעמים מדי חצי שעה, לאורך רוב שעות היממה, היא מנפיקה הודעות – במסרונים, במייל, בווטסאפ – שמבשרות, כל אחת לתורה, על החלטה חדשה או על בשורה חדשה מפיו של ראש הממשלה. ההודעות הן חומר קריאה מלבב. ראשית, הלב מתרחב. שנית, החושים מתחדדים. אחת ההודעות שהופצה באחרונה נשאה את התאריך "29 בפברואר 2015". מה פתאום פברואר, שאלתי את עצמי, ואז גיליתי שלא היה בכלל 29 בפברואר ב־2015.

משיטוט קצר בשלל ההודעות מאז תחילת גל הסכינאות גילה לי עובדה נוספת, הרבה יותר משמעותית: להחלטות שעליהן מודיעה לשכת ראש הממשלה יש מקדם התאיידות גבוה. מודיעים בקול תרועה. מתקפלים בקול דממה דקה. מההודעה על קבלת החלטה ועד ביטולה עוברים לפעמים ימים; לפעמים רק שעות. התוצאה היא כמו מבזקים באתר חדשות באינטרנט: עוד לא הספקת לעכל את הידיעה וכבר היא נעלמת.

ליקטתי כמה מההחלטות, לתפארת ממשלת ישראל.

• המדינה תבנה חומות שיחצצו בין השכונות הערביות לשכונות היהודיות בירושלים. התחילו לבנות חומה ראשונה, בין ארמון הנציב לג'בל מוכבר, הבינו שיפרשו את הבנייה כחלוקה של ירושלים והרסו את מה שבנו.

• יוטל סגר על השכונות הערביות במזרח ירושלים. כוחות משטרה גויסו כדי לאכוף את הסגר, ואחרי יומיים־שלושה נסוגו.

• ישונו הוראות הפתיחה באש: חיילים ושוטרים יירו על מיידי אבנים וזורקי בקת"בים על מנת להרוג. הכוונה יורטה על ידי מפקדי צה"ל, שטענו שכל הלוויה של הרוג פלסטיני מוציאה לפעולה סכינאים חדשים.

• אזרחים נקראים להשתמש בכל נשק שבידם, כולל נשק חם, כדי לנטרל מחבלים. התוצאה הייתה מעשי לינץ' והרג חפים מפשע. המשטרה הוציאה הודעה סותרת, שקראה לאזרחים להניח לכוחות הביטחון לעשות את עבודתם.

• ייהרסו בהליך מיידי בתי מחבלים בגדה ובירושלים. כאשר הגיעה שאלת ההריסה לבית המשפט התברר שהממשלה לא כל כך בטוחה שהיא רוצה להרוס, ושהבתים שנבחרו הם אכן בתיהם של מחבלים. בג"ץ עשה טובה לממשלה, ועיכב את ההריסה בנימוקים משפטיים. לאות תודה שרי הממשלה תקפו את בג"ץ.

• גופות מחבלים לא יוחזרו למשפחותיהם. הן ייקברו בבית קברות למחבלים. השר לביטחון פנים היה בעד, מטעמי ביטחון; שר הביטחון היה נגד, מאותם טעמים. התוצאה: צה"ל מחזיר את הגופות שבידיו; המשטרה משאירה אותן במקררים.

• תושבי שכונות־קצה ערביות בירושלים רבתי יועמדו ב"מבחן תושבות". אם ייכשלו, יישללו מהם זכויות תושב. ההחלטה הייתה דוחפת עשרות אלפי פלסטינים חסרי בית חוקיים פנימה, לתוך ירושלים. במקום להרחיק אותם מהיהודים הייתה מקרבת אותם אליהם. היא בוטלה מבעוד מועד.

• חברי כנסת יעלו להר הבית, לא יעלו להר הבית, יעלו ולא יתפללו, לא יעלו.

• על כל פינה בהר הבית יותקנו מצלמות. לאחר שבית המלוכה הירדני, בעל החסות על ההר מטעם העולם המוסלמי, הודיע שהוסכם שהמצלמות יהיו ירדניות, נתניהו התחרט. המצלמות יהיו בשליטת ישראל. מלך ירדן הודיע שהוא מנתק מגע, ונתניהו חזר בו. הגרסה האחרונה היא שעניין המצלמות נפתח מחדש למשא ומתן.

• המופתי שיכנע את היטלר שיש להשמיד את היהודים. ניצולי השואה מחו, ממשלת גרמניה הכחישה, ונתניהו חזר בו.

• במרכז הליכוד אמר נתניהו שממשלתו בונה בהתנחלויות יותר מכל ממשלה אחרת. בנאום בקונגרס הציוני, ב־20 באוקטובר, אמר שהוא בונה פחות משבנו ברק, שרון ואולמרט.

• מפת הטבות המס תשונה: פחות לגליל, יותר להתנחלויות. בגליל פתחו בהפגנות. מפת הטבות המס הוקפאה.

• ואחרון־אחרון חביב: רן ברץ, שעל מינויו לראש מערך ההסברה הלאומי הודיע ראש הממשלה חגיגית: מינויו הושעה עד להודעה חדשה. מסתבר שהבדיקות שנעשו לפני המינוי דילגו על המפעל הספרותי של ברץ בפייסבוק.

לכאורה המסקנה ברורה: ראש הממשלה מוקף באחיתופלים, במובן הרע של המושג, ולוקה בזגזוג סדרתי. לגבי המופתי, הטבות המס, המינוי של ברץ ועוד זה נכון: נתניהו פישל ומפשל. אבל בכל מה שנוגע לערבים, נתניהו הוא גאון שיווק. מצד אחד הוא יוצר הרגשה שהוא נלחם בפלסטינים בכל הכוח, מעניש ומרתיע. מצד שני הוא מקבל את מדיניות הריסון של צה"ל, ומרכין ראש עד שהסערה תעבור. הרטוריקה בפול גז; המהלך בניוטרל.

הבעיה היא שכל העולם מבין את התרגיל. חבריו מלחשים שהיום, כשייפגש עם הנשיא אובמה בבית הלבן, הוא יפרט כל מיני צעדים בוני אמון שהוא מתכוון לעשות, כלפי הממשל וכלפי הפלסטינים. אובמה מכיר את הפציינט. הוא יתקשה מאוד להתרשם. ■

לכאורה המסקנה ברורה: ראש הממשלה מוקף באחיתופלים, במובן הרע של המושג, ולוקה בזגזוג סדרתי. אבל בכל מה שנוגע לערבים ההפך הוא הנכון: נתניהו הוא גאון שיווק